

tidig med at Fløjene, der oprindeligt kun havde været i 2 Etager, forhøjedes med en tredje.

Skønt det nuværende Bygningskompleks saaledes er blevet til gennem længere Tid og i forskellige Byggeperioder, fremtræder det dog i Dag med en monumental Helhedsvirkning som en typisk Repræsentant for borgerlig københavnsk Bygningskunst i 1720erne. Den har arkitekturhistorisk Værdi som Repræsentant for en hollandsk Barok-Paavirkning, der er sjælden i København og i Danmark som Helhed, og bidrager ved sin rolige Masse i høj Grad til at afslutte Raadhuspladsen paa en smuk og harmonisk Maade, ligesom Raadhusets Virkning utvivlsomt vilde blive stærkt forringet, hvis der her skulde opføres en høj Nybygning. Samtidig udgør Bygningen gennem Grundtvigs Tilknytning til Vartov et af vore betydningsfuldeste kirkelige Mindesmærker.

Bygningen er da ogsaa fredet i Klasse A, i hvilken Klasse kun optages Bygninger, der efter deres kunstneriske eller historiske Værdi „maa siges at være saa fremragende, at deres Nedrivning, Forvanskning eller Vanrøgt vilde medføre en betydelig Mindskning af Nationens Kulturskatte“.

I 1930 erhvervede Københavns Kommune Vartov for en Købesum af 1 700 000 Kr., svarende til Ejendomsskylden. Bygningen var tænkt indrettet til Kontorer, men da de i denne Anledning af Stadsarkitekten udarbejdede Forslag til Ombygning enten ikke afgav den Plads til Kontorer, som Kommunen maatte forlange, eller blev meget bekostelige, og det i dette sidste Tilfælde endda maatte stille sig som tvivlsomt, om Bygningen kunde taale den i Forslaget indbefattede Paabygning af en fjerde Etage, blev det af den samlede Magistrat den 7. Juli 1934 besluttet at nedrive Bygningen for paa dens Plads at bygge et nyt Hus. Den 1. Juli 1937 forelaa der i Borgerrepræsentationen endelig Beslutning om Bygningens Nedrivning, hvorefter Sagen, da Bygningen som nævnt er fredet i Klasse A, blev forelagt Undervisningsministeriet til Afgørelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt Staten vilde erhverve Vartov.

I denne Anledning har Undervisningsministeriet under 5. Marts 1938 nedsat et Udvalg „til at prøve og afgive Forslag med Hensyn til Spørgsmaalet om Statens eventuelle Erhvervelse og Anvendelse af Vartov, herunder den Betaling, der bør foreslaas lagt til Grund for Erhvervelsen“. Udvalget har ved Afgivelsen af Indstilling delt sig i et Flertal og et Mindretal. Flertallet er i sin Indstilling gaaet ind for Bygningens Erhvervelse af Staten under Forudsætning af, at det kan ske uden urimelige økonomiske Ofre, medens Mindretallet ikke kunde tiltræde Statens Erhvervelse af Komplekset til Ombygning og Indretning af Statskontorer.

Kirkeligt Samfund af 1898, der ejer Grundtvigs Hus, har hidtil haft sit Arbejde knyttet til denne Bygning, men efter at Grundtvigs Hus siden 1943 har været beslaglagt, først af den tyske Værnemagt, senere af Englænderne og sidst af Amerikanerne, maa Bygningen, før den igen kan tages i Anvendelse til Foreningsarbejde, underkastes en gennemgribende Istandsættelse samtidig med, at Bygge- og Sundhedsautoriteterne samt Brandvæsenet nu forlanger betydelige Ændringer i Bygningens Indretning, saaledes at Pladsen, der allerede var for lille til at give Foreningsarbejdet gode Arbejdsmuligheder, nu bliver endnu mindre.

Kirkeligt Samfund har derfor købt Vartov af Københavns Kommune og udlejet Grundtvigs Hus samt en Del af Vartov til Kommunen og agter nu i Vartov at indrette en Børnehave, Fritidshjem med Sløjdlokaler m. v. for større Børn og Lokaler til Møder for unge. Endvidere skal der indrettes Lokaler til Studenterkredsen, Københavns Højskoleforening og det grundtvigske Soldatararbejde, som tidligere har haft til Huse i Grundtvigs Hus, og desuden er det Meningen at indrette et stort grundtvigsk Centralbibliotek med tilhørende Læsestuer og et Kollegium, hvor unge for en rimelig Betaling vil kunne bo under Uddannelse ved Læreanstalter i København. Endelig er det Tanken, naar Kirkeligt Samfund faar Disposition over hele Komplekset, at indrette et Antal store Mødesale og en Gymnastiksal.

Kirkeligt Samfund har i Sagens Anledning indhentet en Erklæring fra kgl. Bygningsinspektør Thomas Havning, hvorefter det fremgaar, at Vartovs Fundamenter hviler paa Pæle, og at disse Pæle er stærkt angrebet af Raaddenskab. Denne efterhaanden ufyldstgørende Fundering har bevirket, at Murene har sat sig og slaet Revner paa adskillige Steder, hvorefter en Fundamentforstærkning bør udføres saa hurtigt som muligt, idet fortsat Ødelæggelse af Pælene vil gøre Skaden paa Murværket større og sandsynligvis i Løbet af kort Tid vil faa alvorlige Følger. I øvrigt skøn-